

KANTAR

De fiscale moraal van de Belgen

Een opinie-onderzoek
o.l.v. Prof. Dr. Michel Maus
Juni 2019

VRIJE
UNIVERSITEIT
BRUSSEL

BLOOM
LAW FIRM

Contents

1	Rechtvaardigheid van het belastingsysteem	5
2	Tarieven	10
3	Belastingsontwijking / -ontduiking	18

Doelstellingen

De Afdeling Fiscaal Recht van de Vrije Universiteit Brussel (VUB) heeft in samenwerking met het advocatenkantoor Bloom Law, onder leiding van Prof. Dr. Michel Maus een opinie-onderzoek laten uitvoeren naar de **perceptie, houding en meningen van de Belg over belastingen**.

Richtinggevende vragen waren:

- *Hoe rechtvaardig vindt de Belg het huidige belastingsysteem en hoe kan het systeem rechtvaardiger gemaakt worden?*
- *Moeten de tarieven (personenbelasting, BTW, erfenis, registratierechten) verlaagd, verhoogd of behouden blijven?*
- *Hoe staat de Belg tegenover belastingontwijking en belastingontduiking?*

Methodologie

METHODE

 Online onderzoek via
Kantar Belgium Online
TOPIX Panel

 Veldwerk van 15 tot 29 april
2019

 Duurtijd vragenlijst:
gemiddeld 6 min

DOELGROEP

 Belgische belastingplichtigen
van 21 jaar of ouder

STEEKPROEF

 n=978 netto
(n=1011 21+ jarigen bruto)

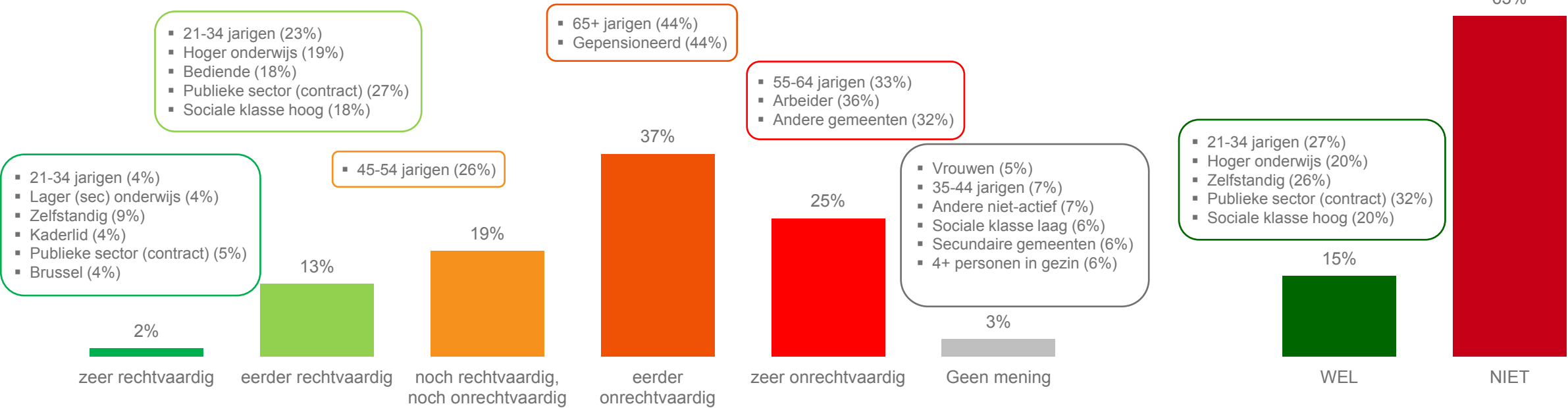
1

Rechtvaardigheid van het belastingsysteem

Bijna 2/3 van de bevolking vindt het belastingsysteem in België onrechtvaardig. Een kwart zelfs erg uitgesproken. Franstaligen, 55+ers en de lagere middenklasse delen die overtuiging meer. Hoger opgeleiden, jongeren en zelfstandigen minder.

Q. Hoe rechtvaardig ervaart u het geheel van de belastingen in België?

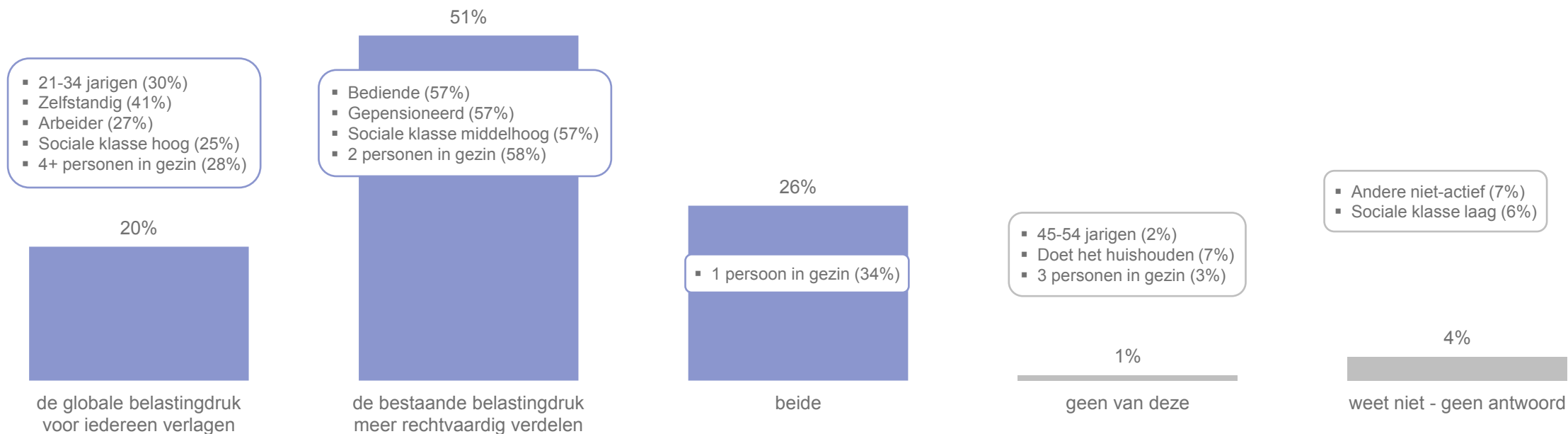
- Frans (69%)
- 55-64 jarigen (72%)
- Gepensioneerd (69%)
- Sociale klasse middellaag (70%)
- Wallonië (71%)
- Andere gemeenten (69%)

% BASIS: ALLEN (n=978)

De helft van de Belgen vindt dat de globale belastingdruk niet zozeer moet verlagen, dan wel eerlijker worden verdeeld. Voor een vijfde is vooral een algemene verlaging aan de orde. Een kwart pleit voor beide.

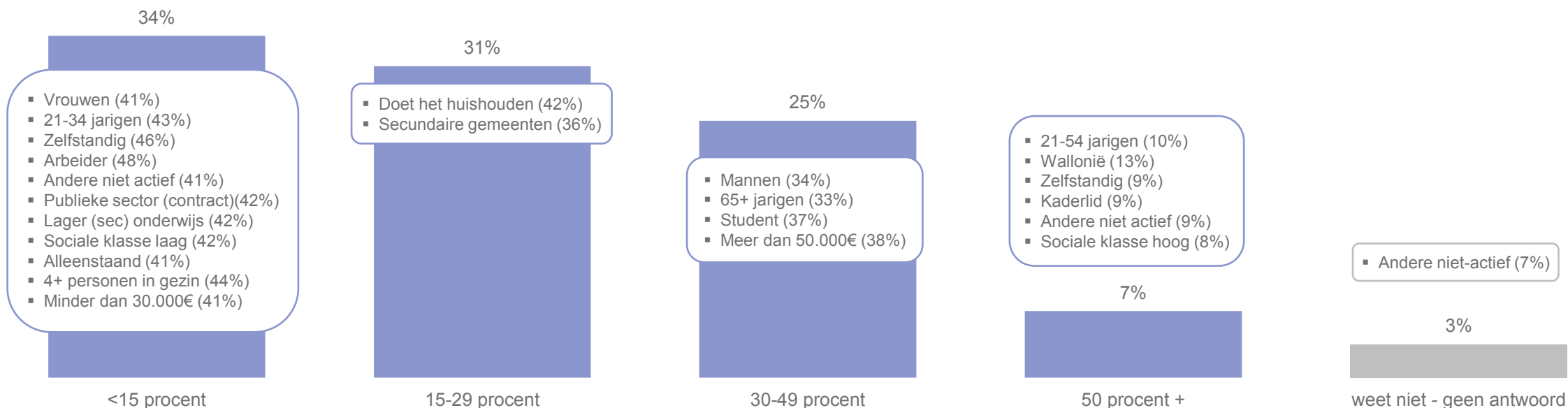
Q. Wat moet de overheid in de eerste plaats doen om ons belastingsysteem (nog) rechtvaardiger te maken?

% BASIS: ALLEN (n=978)

Slechts 7% vindt een belastingvoet op inkomen van 50% of meer gerechtvaardigd. Een derde wenst die zelfs onder 15%, twee derden onder 30%.

Q. Hoeveel procent belasting mag de overheid volgens u maximaal heffen op uw jaarlijks inkomen uit arbeid, pensioen of uitkering?

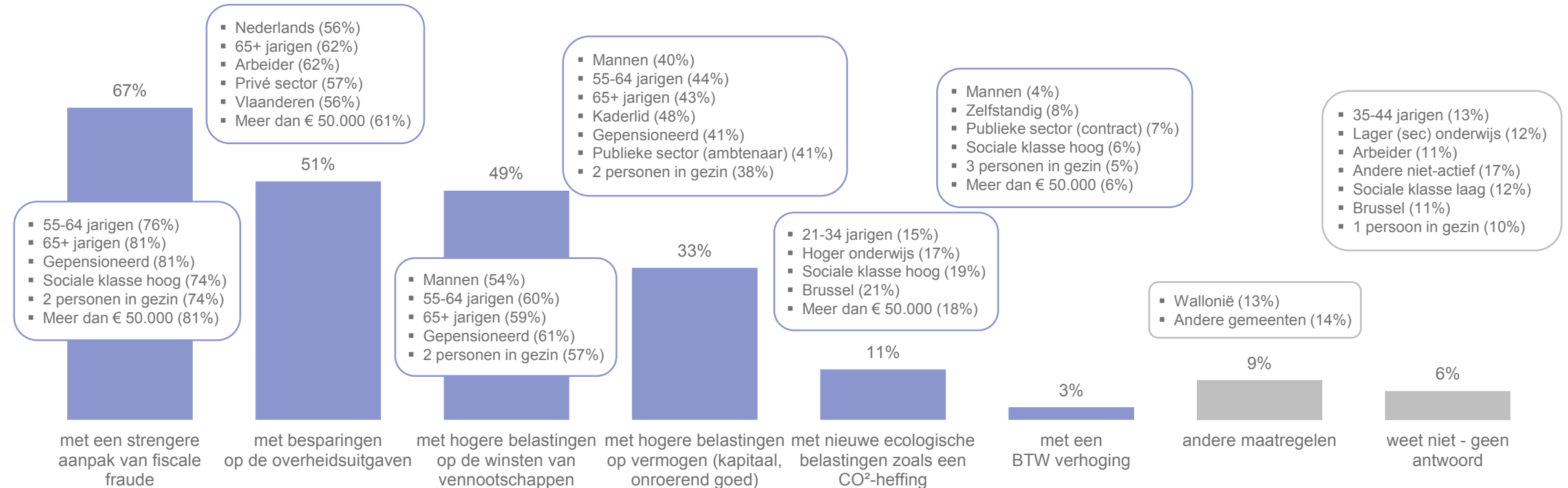

Gemiddeld: 22 procent

% BASIS: ALLEN (n=978)

Twee op drie Belgen vinden een strengere aanpak van fiscale fraude een prioriteit indien de belastingdruk wordt verlaagd. De helft pleit voor besparingen op de overheidsuitgaven of hogere belastingen op bedrijfswinsten. Eén op drie ziet heil in een hogere belasting op vermogen.

Q. Volgens de OESO bedraagt de gemiddelde belastingdruk op arbeid in ons land 54%. Als de belastingdruk op arbeid wordt verlaagd, hoe moet de regering deze lagere inkomsten dan budgettair compenseren?

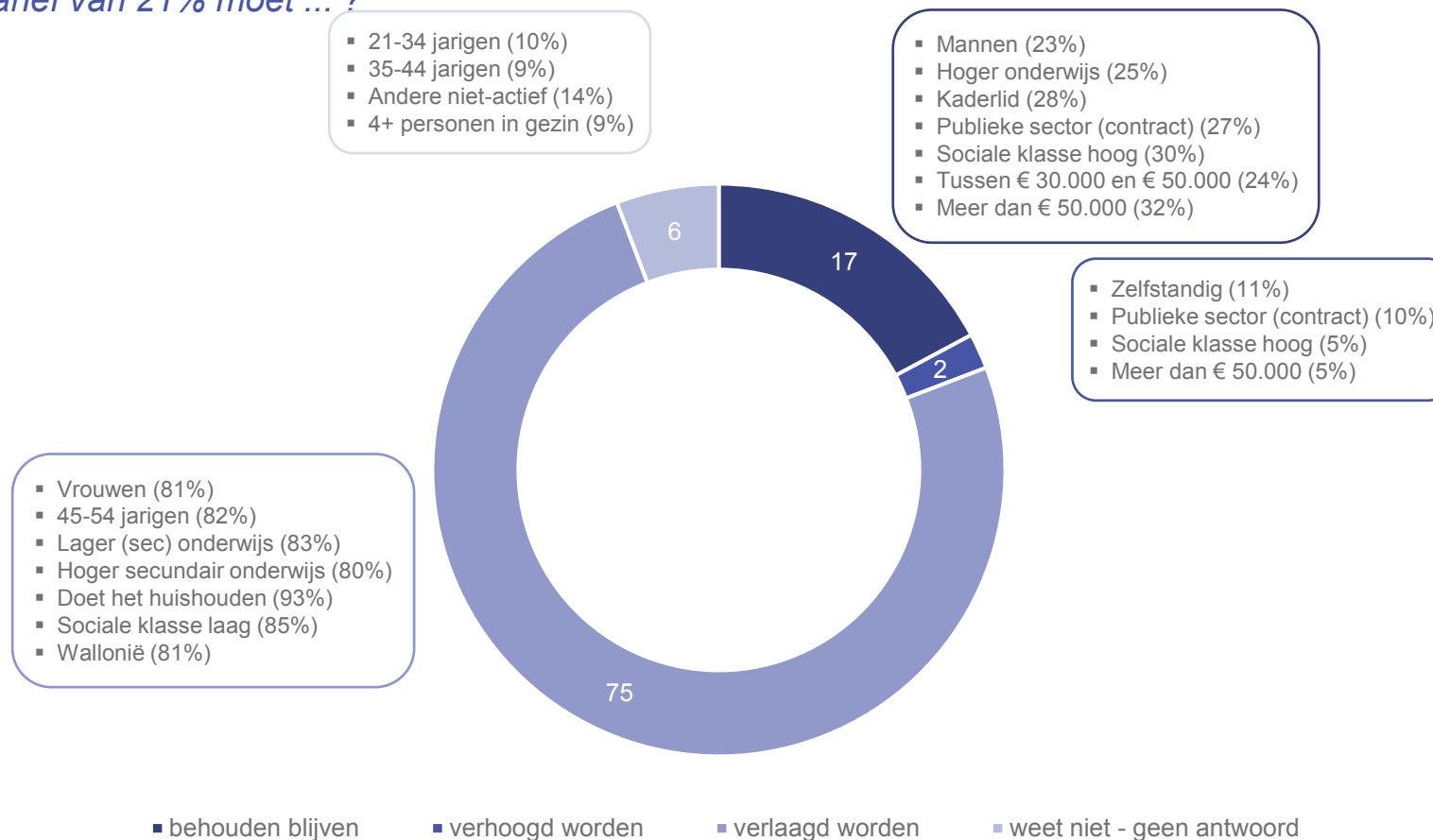
% BASIS: ALLEN (n=978)

2

Tarieven

Drie kwart van de bevolking pleit voor een lager algemeen btw-tarief.

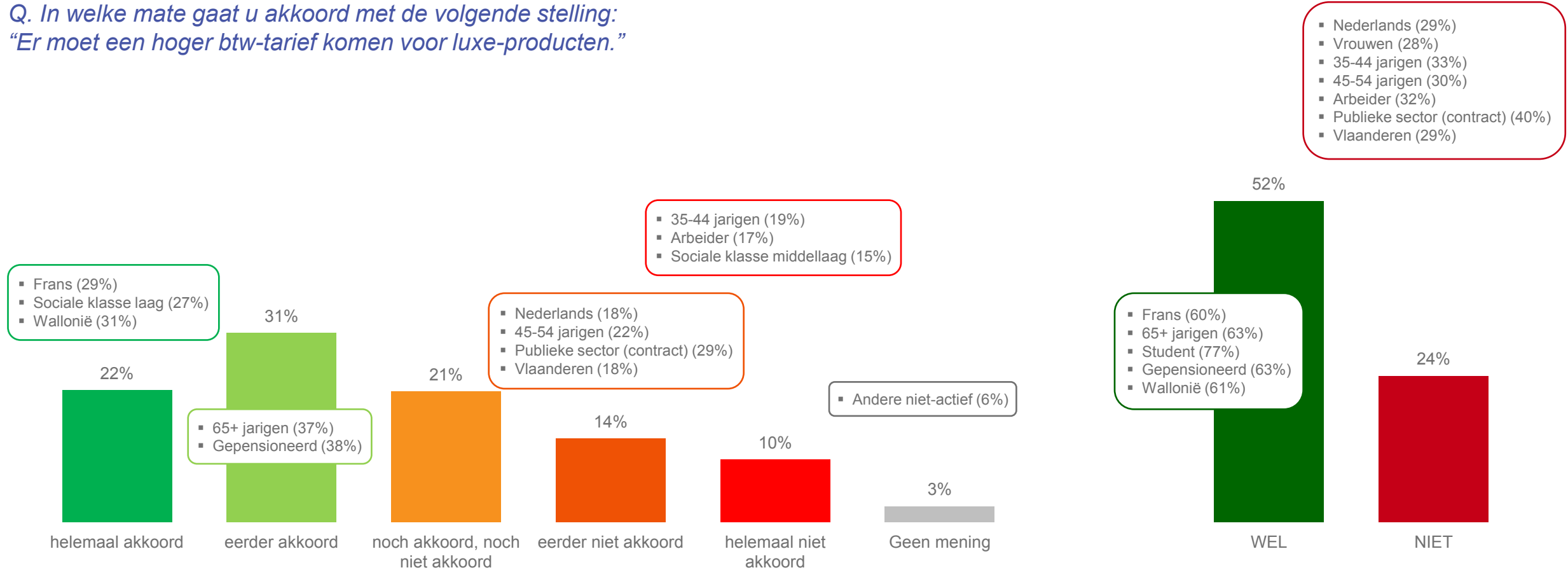
Q. Het algemeen btw-tarief in ons land bedraagt 21%, maar voor bepaalde goederen en diensten wordt het btw-tarief verlaagd tot 12% of 6%. Vindt u dat het algemeen tarief van 21% moet ... ?

% BASIS: ALLEN (n=978)

De helft van de Belgen is gewonnen voor een hoger btw-tarief op luxe-producten...

Q. In welke mate gaat u akkoord met de volgende stelling:
 “Er moet een hoger btw-tarief komen voor luxe-producten.”

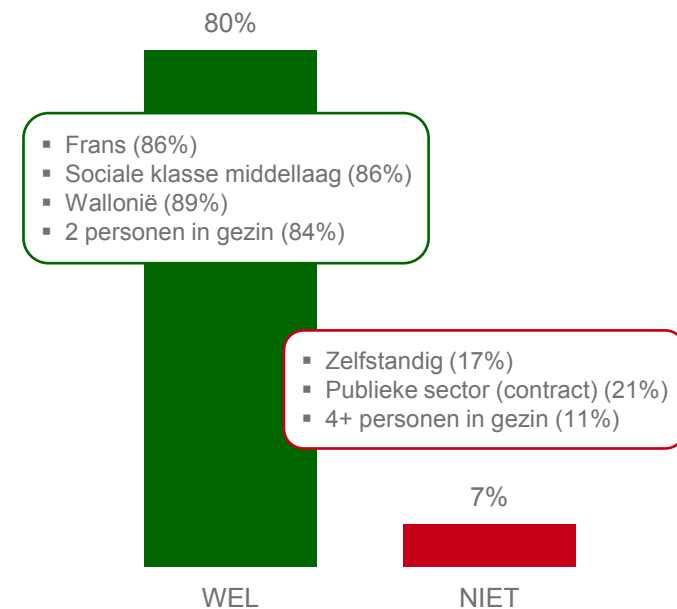
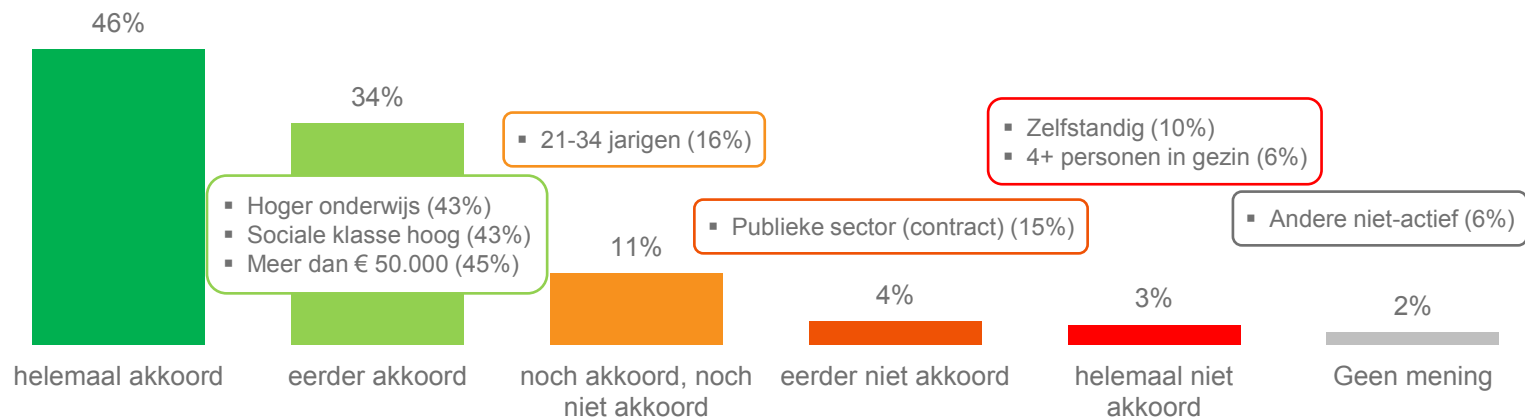
% BASIS: ALLEN (n=978)

... maar 8 op 10 Belgen wensen meer goederen en diensten aan een verlaagd tarief.

Q. In welke mate gaat u akkoord met de volgende stelling:

“Er moeten meer goederen en diensten aan de verlaagde tarieven van 12% of 6% worden belast”.

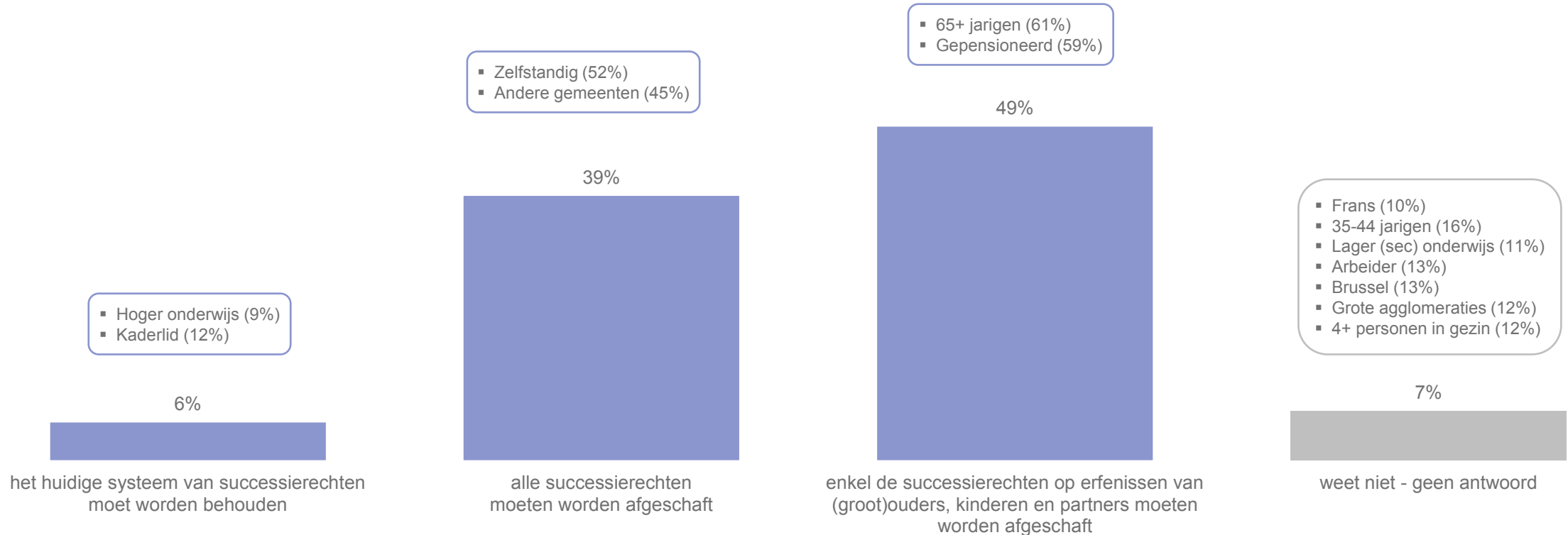
- Frans (55%)
- Lager (sec) onderwijs (53%)
- Student (73%)
- Sociale klasse laag (53%)
- Sociale klasse middellaag (55%)
- Wallonië (57%)
- Tot € 30.000 (54%)

% BASIS: ALLEN (n=978)

Voor de helft van de Belgen moeten successierechten op erfenissen van partners of 'in rechte lijn' worden afgeschaft. Vier op tien wil alle erfenisrechten weg.

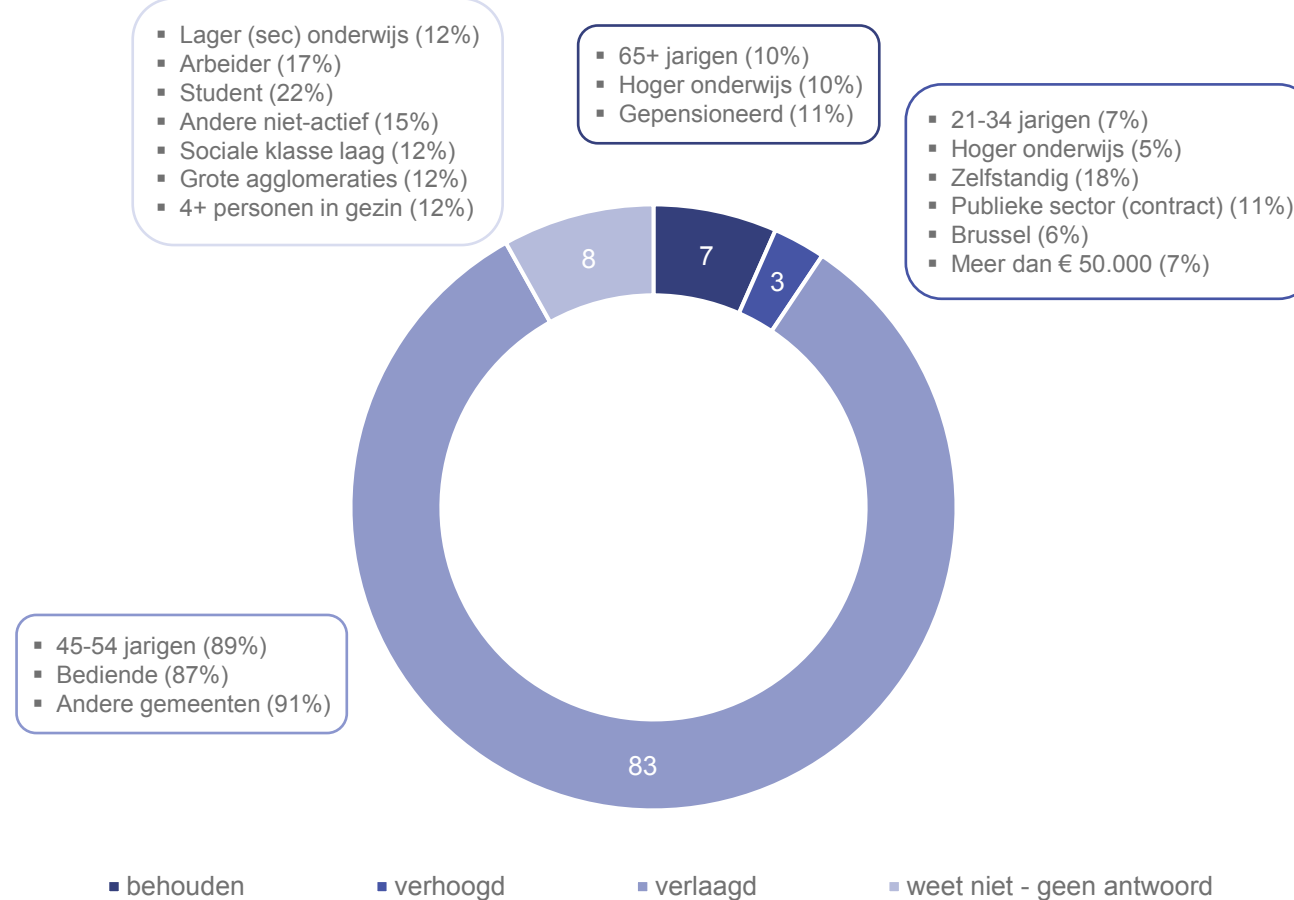
Q. Indien u een erfenis ontvangt, dan moet u successierechten betalen. Vindt u dat ... ?

% BASIS: ALLEN (n=978)

Indien het systeem van erfenisrechten wordt behouden, pleiten meer dan 8 op 10 voor lagere tarieven.

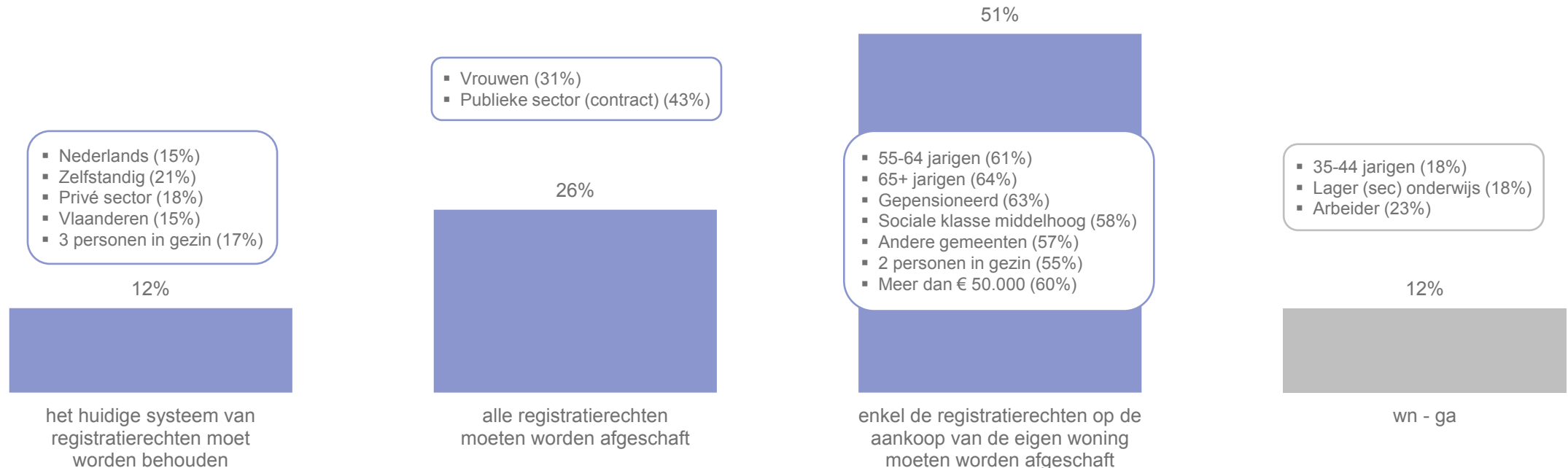
Q. Als het huidige systeem van successierechten zou worden behouden, vindt u dat de tarieven dan moeten worden ... ?

% BASIS: ALLEN (n=978)

Voor de helft van de Belgen moeten registratierechten op de aankoop van een eigen woning worden afgeschaft. Een kwart wil alle registratierechten weg.

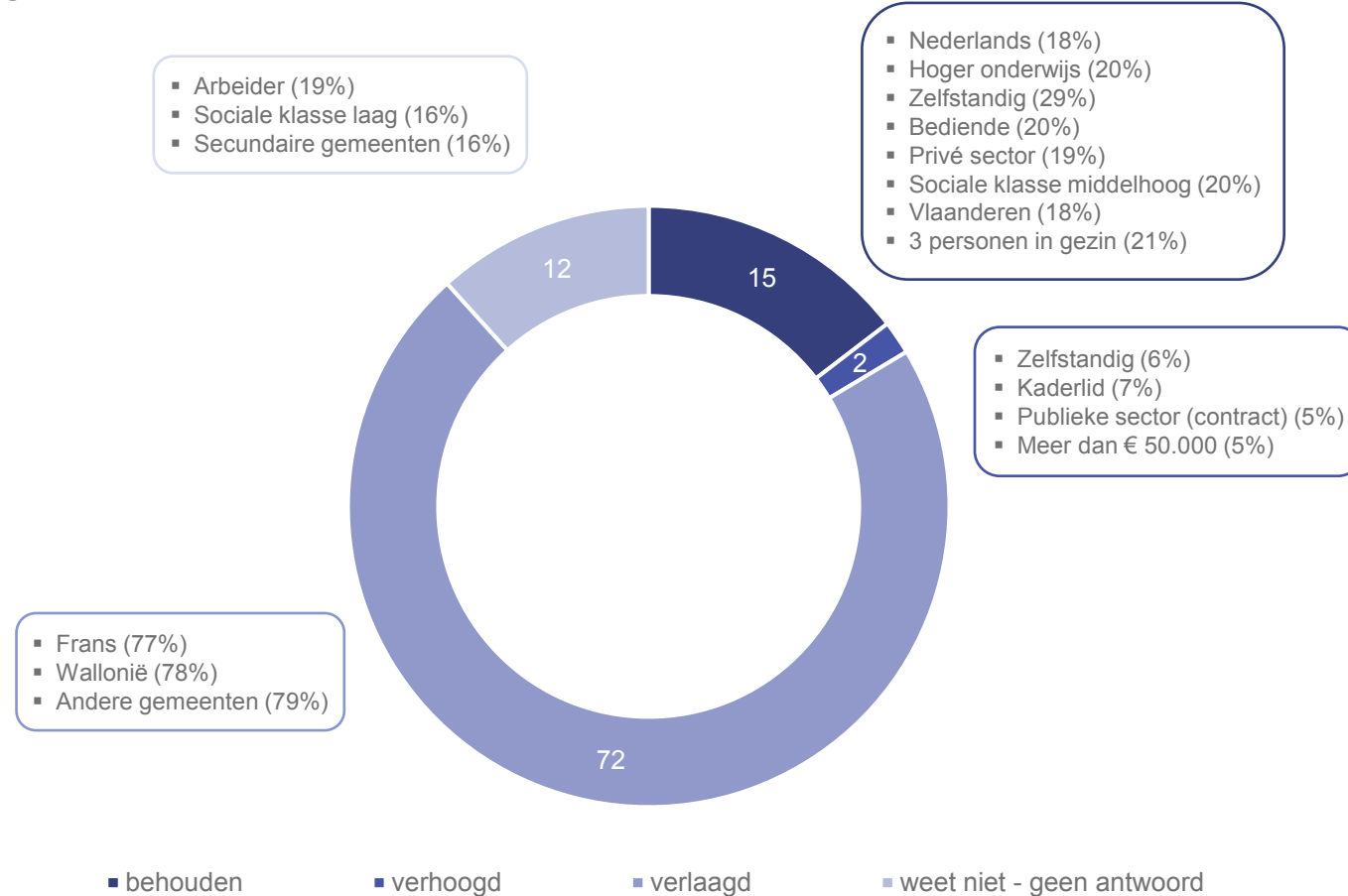
Q. Als u een huis koopt, dan moet u registratierechten betalen. Vindt u dat ... ?

% BASIS: ALLEN (n=978)

Bij behoud van het huidige systeem voor registratierechten pleit bijna drie kwart voor lagere tarieven.

Q. Als het huidige systeem van registratierechten zou worden behouden, vindt u dat de tarieven dan moeten worden ... ?

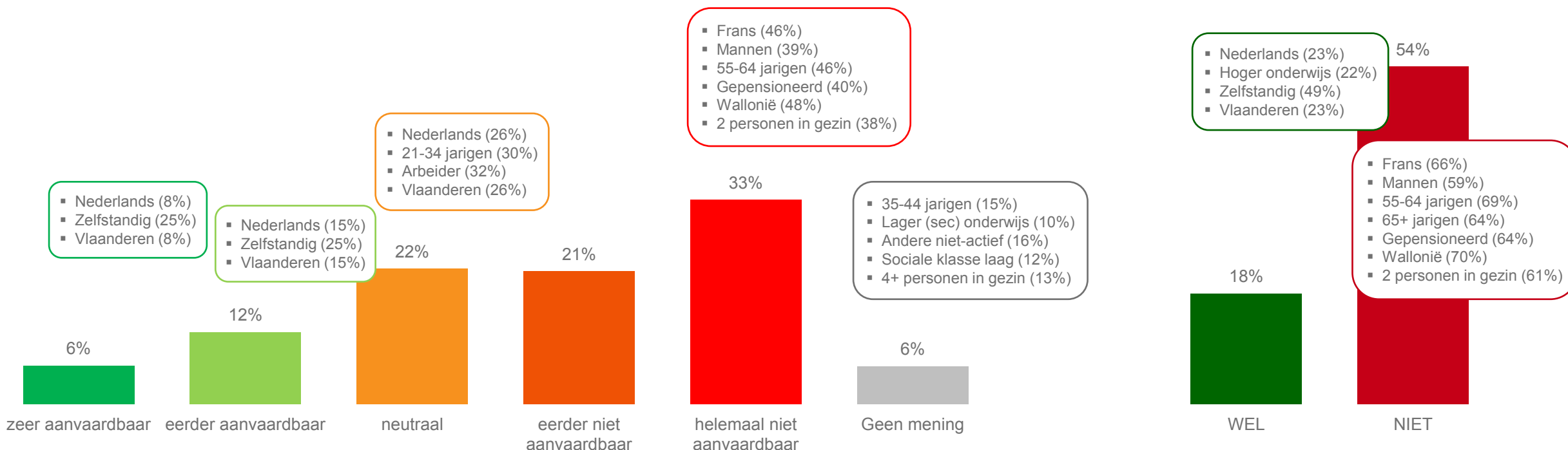
% BASIS: ALLEN (n=978)

3

Belastingsontwijking / -ontduiking

Bijna 1 op 5 Belgen vinden belastingontwijking aanvaardbaar. Een kwart staat er neutraal tegenover. Meer dan de helft verwerpt het. Vlamingen, hoger geschoolden en zelfstandigen zijn toleranter. Ouderen en Franstaligen minder.

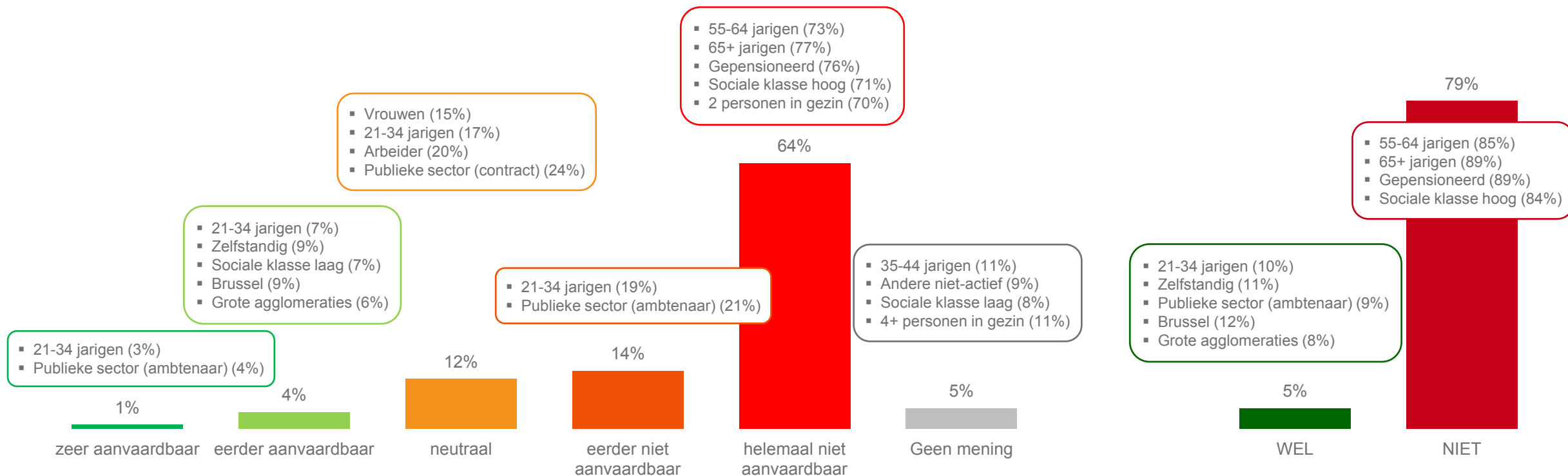
Q. In welke mate vindt u belastingontwijking, waarbij op een legale manier belastingen worden vermeden, aanvaardbaar?

% BASIS: ALLEN (n=978)

8 op 10 Belgen verwerpt fiscale fraude. Slechts 5% vindt het aanvaardbaar.

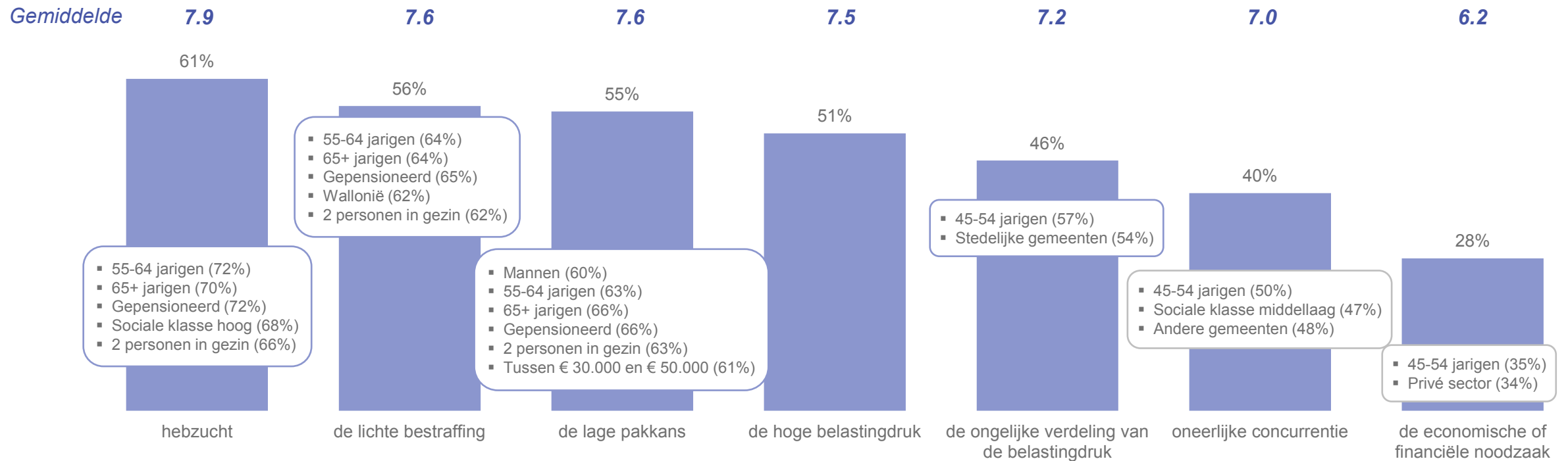
Q. In welke mate vindt u belastingontduiking of fiscale fraude, waarbij op een illegale manier belastingen worden vermeden aanvaardbaar?

% BASIS: ALLEN (n=978)

Hebzucht, de lichte bestraffing en de lage pakkans dragen het meest bij tot fiscale fraude.

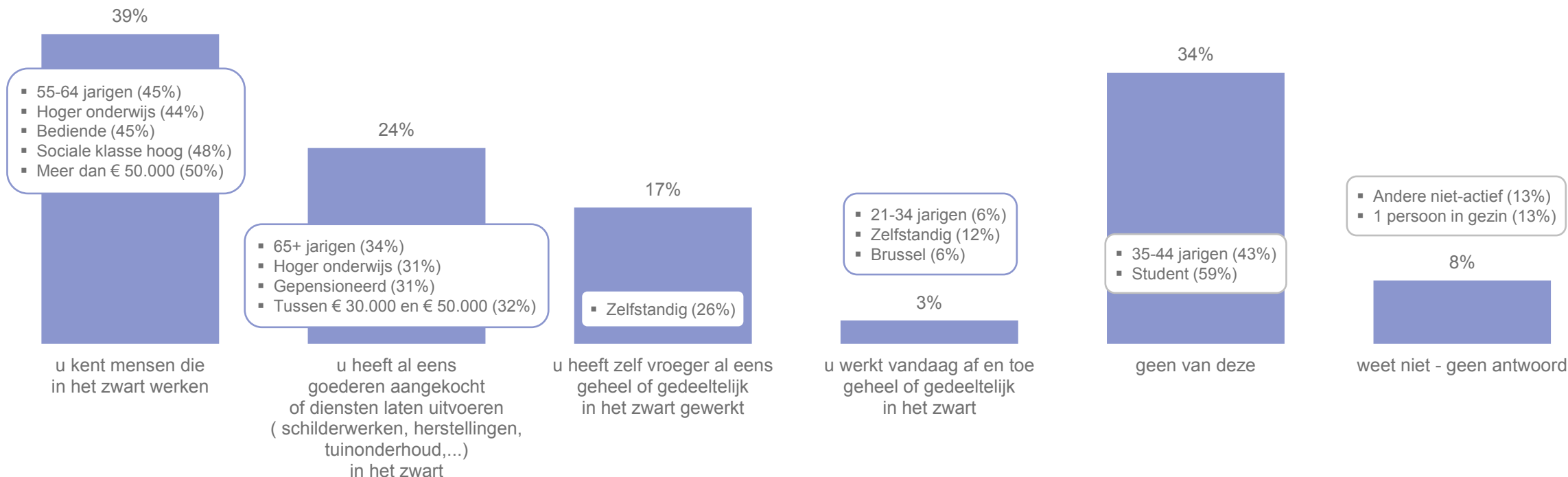
Q. In welke mate dragen volgende zaken volgens u bij tot het begaan van fiscale fraude? ... (min. 8 op 10-puntenschaal)

% BASIS: ALLEN (n=978)

Slechts 1 op 3 Belgen claimt nooit in contact te zijn gekomen met zwartwerk. 4 op 10 kent mensen die in het zwart werken. 1 op 5 geeft toe al in het zwart te hebben betaald. Bijna 1 op 5 geeft toe zelf zwartwerk te hebben gedaan.

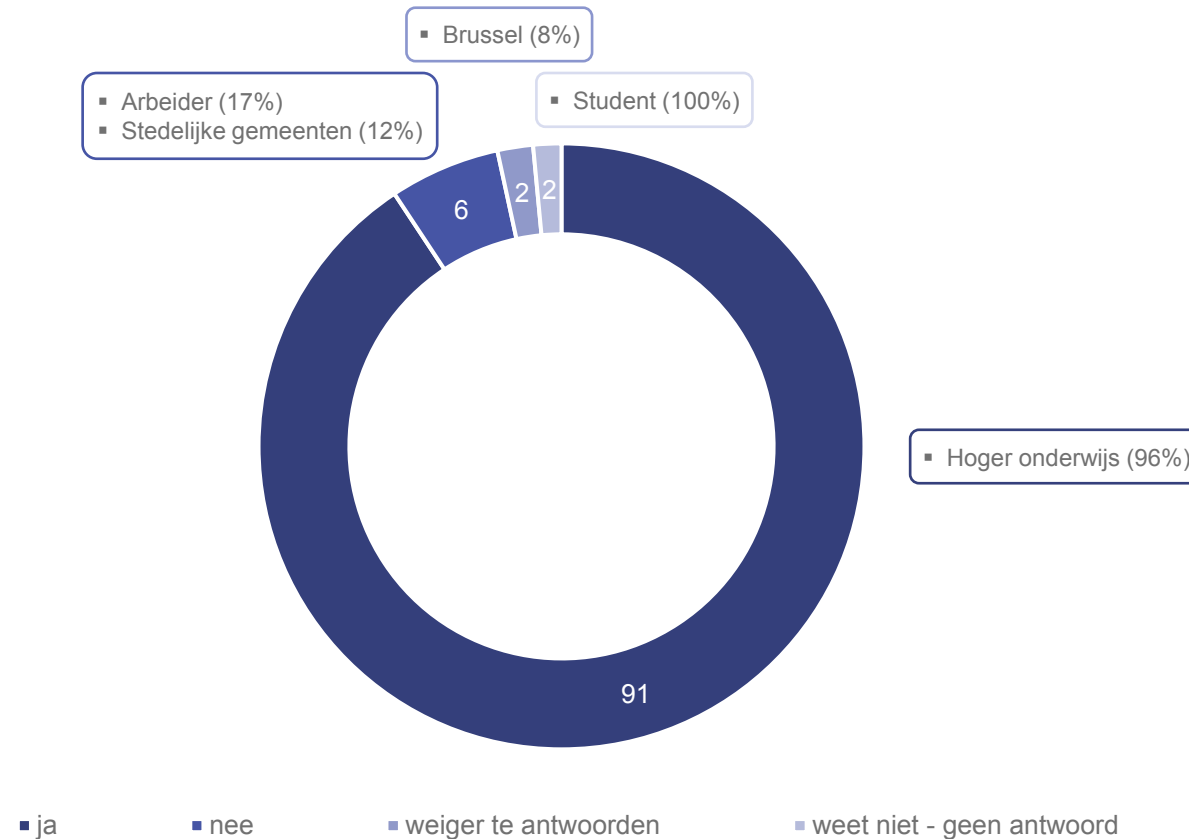
Q. Welke van de volgende stellingen zijn waar?

% BASIS: ALLEN (n=978)

Negen op tien Belgen die een erfenis hebben gekregen claimen alles aan de fiscus te hebben betaald.

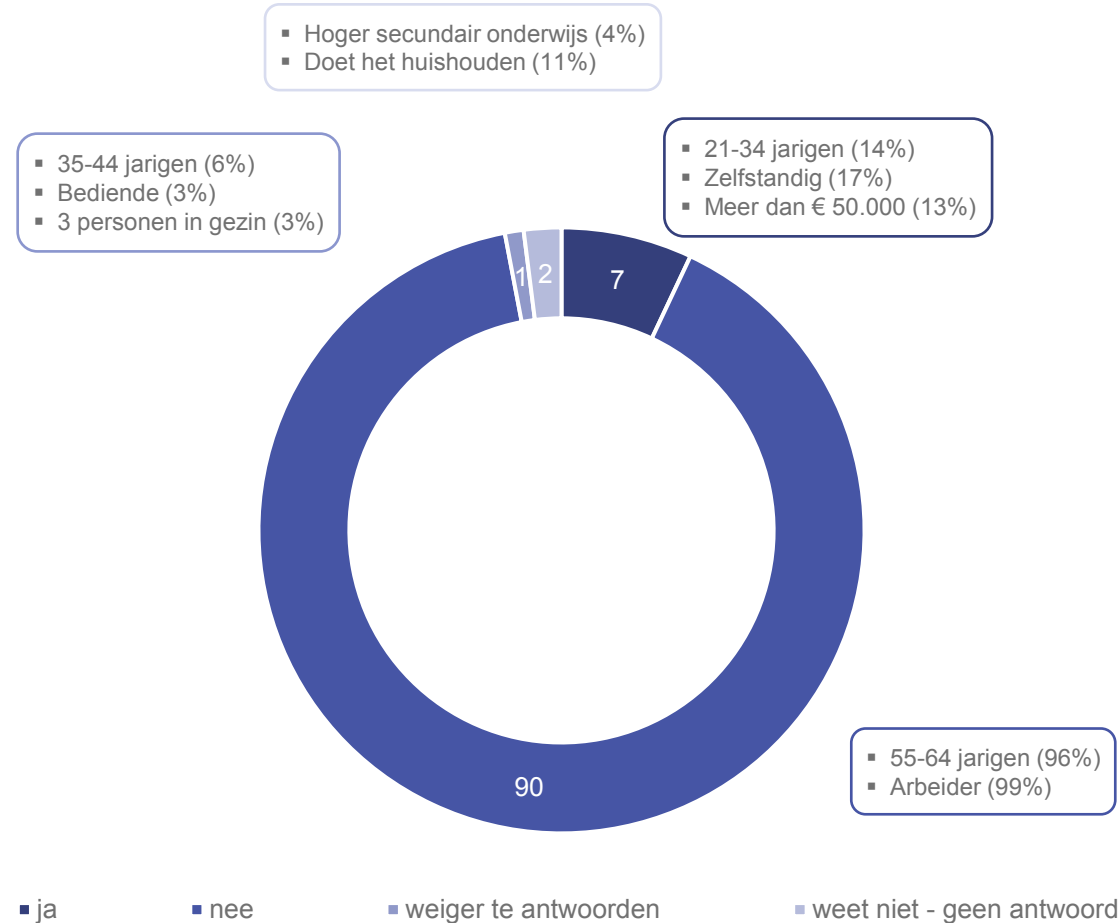
Q. Hebt u uw gehele erfenis aangegeven aan de fiscus?

% BASIS: HEBBEN EEN ERFENIS ONTVANGEN (n=360)

Negen op de tien die al eens onroerend goed hebben gekocht, claimt dat volgens het boekje te hebben gedaan.

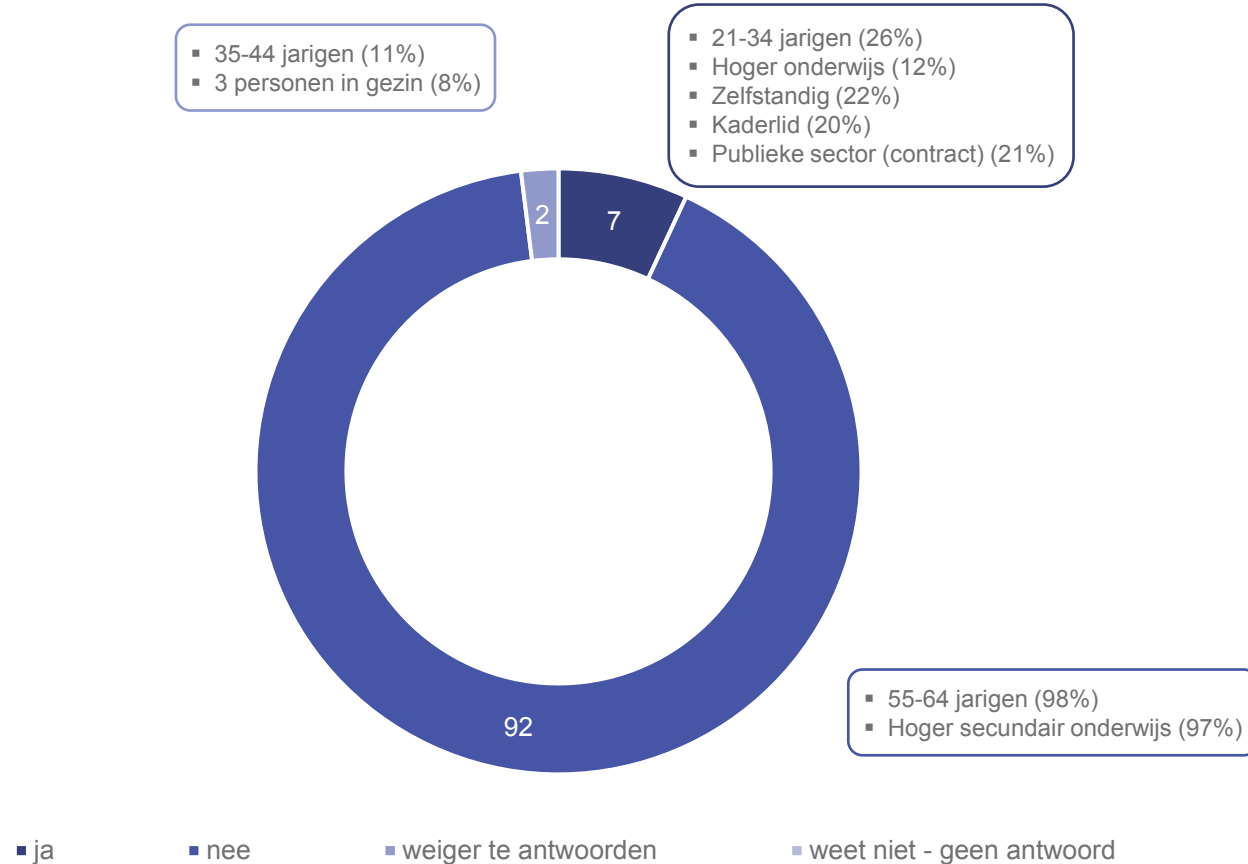
Q. Hebt u bij de aankoop van een onroerend goed al eens een stuk van de verkoopprijs in het zwart betaald?

% BASIS: HEBBEN ONROEREND GOED GEKOCHT (n=669)

Negen op de tien die al eens onroerend goed hebben verkocht, claimt dat ze niets in het zwart hebben ontvangen.

Q. Hebt u bij de verkoop van een onroerend goed al eens een stuk van de verkoopprijs in het zwart ontvangen?

% BASIS: HEBBEN ONROEREND GOED VERKOCHT (n=320)